نعت

خلافِ پیمبرؐ کسی رَه گُزید
که هرگز به منزل نخواهد رسید

کلیمی که چرخِ فَلَک طُورِ اوست
همه نُورها پرتوِ نورِ اوست

درودِ مَلَک بر روانِ تو باد!
بر اَصحاب و بر پیروان تو باد!

نُخُستین ابوبکرؓ، پیرِ مُرید
عُمرؓ، پنجه بر پیچ دیوِ مَرید

خرد مند عثمانؓ، شب زنده دار
چهارُم علیؑ، شاه دُلدُل سوار

خُدایا! به حق بنی فاطمهؑ
که بر قولِ ایمان کُنی خاتمه

اگر دعوتَم رد کُنی، ور، قُبُول
من و دست و دامانِ آلِ رسولؐ

نَدانم کُدامین سُخَن گویَمَت
که والا تَری زانچه من گویَمَت

چه وصفَت کُنَد سعدیِ نا تمام
عَلیکَ الصَلوة اَی نبی السلام

(سعدی شیرازی: بوستان)

فرهنگ

گزیدن : چننا ، منتخب کرنا

چرخ فلک : آسمان

دیو : شیطان

مَرید : سَرکش ، نافرمان ، باغی

دُلدُل : رسولِ کریمؐ کے ایک خچر کا نام

به حق : کے طفیل ، کے صدقے

بنی فاطمه : حضرت فاطمہؑ کی اولاد

دعوتم : میری دعا

وَر : و اگر کا مخفف

گویَمَت : (گویم+ت) میں تجھے کہوں

عَلَیکَ الصّلوٰة : آپ پر رحمت ہو

پنجه بر پیچ : پنجہ مروڑنے والا ، کس بَل نکال دینے والا

شب زنده دار : راتوں کو جاگ کر عبادت کرنے والا

تمرین

-١

١- شاعر کے نزدیک خلافِ سُنت پر عمل کرنے والے کا کیا انجام ہوتا ہے ؟

٢- دوسرے شعر میں کون سی تلمیح ہے ؟

٣- خلفائے راشدین کی کیا کیا صفات بیان کی گئی ہیں ؟

٤- " بنی فاطمہؑ " سے کیا مراد ہے ؟

٥- شاعر نے اپنے آپ کو " ناتمام " کیوں کہا ہے ؟